

Buletin lunar
al CNPF – luna
noiembrie, 2020

2

Viața unor oameni
poate ajunge sub linia
de plutire

2

Prețuri mai mari cu doar 0,39%
pe fondul economiei amortite
și a consumului în derivă

3

Josep Borrell: Uniunea Europeană este pregătită să consolideze asocierea politică și integrarea economică cu Moldova

Acest lucru a fost declarat de Înalțul Reprezentant al UE pentru Afaceri Externe și Politica de Securitate/Vicepreședintele Comisiei Europene, Josep Borrell, în cadrul unei întâlniri la Bruxelles cu președintele Moldovei, Maia Sandu.

Oficialul european a salutat concentrarea puternică a președintelui și mandatului său pe reforme, consolidarea statului de drept și combaterea corupției, și a asigurat-o de sprijinul deplin al UE în acest demers, care este esențial pentru a aduce beneficii tangibile vieții cetățenilor R. Moldova.

Interlocutorii au discutat, de asemenea, despre evoluțiile interne și despre necesitatea unor pași decisivi și eficienți pentru a recâștiga încrederea cetățenilor R. Moldova în instituțiile statului, pentru a construi o justiție puternică și independentă și pentru a asigura un sector financiar și bancar stabil.

În ceea ce privește provocările rezultate din pandemia provocată de coronavirus, Înalțul Reprezentant al UE pentru Afaceri Externe și Politica de Securitate/Vicepreședintele Comisiei Europene a reamintit solidaritatea puternică a UE cu R. Moldova. Pe lângă contribuția de 108 milioane de euro mobilizată pentru furnizarea echipamentelor de protecție, consolidarea sistemului de sănătate și spri-

jinirea redresării socio-economice, R. Moldova a beneficiat deja de asistență macrofinanciară de urgență din partea UE, în valoare de 50 de milioane de euro.

Josep Borrell a subliniat angajamentul UE de a contribui la asigurarea accesului tuturor la vaccinurile împotriva coronavirusului, inclusiv în vecinătatea imediată a UE. Mai

mult, asistența suplimentară a UE, oferită în special prin intermediul Organizației Mondiale a Sănătății, poate fi utilizată de autoritățile moldovenești în pregătirea adecvată pentru campania de vaccinare împotriva coronavirusului.

Părțile au discutat și despre situația din regiunea transnistreană. Josep Borrell a reiterat angajamentul

UE față de un proces de soluționare pașnic, cuprinzător și durabil în cadrul formatului 5+2 și și-a reafirmat sprijinul ferm pentru suveranitatea și integritatea teritorială a R. Moldova în cadrul frontierelor recunoscute la nivel internațional, în conformitate cu Declarația ministerială a OSCE din decembrie 2020.

InfoMarket

ÎN ATENȚIA COMPANIILOR – ENTITĂȚI DE INTERES PUBLIC!

Operatorul mecanismului oficial de stocare a informațiilor, Instituția Publică Ediția Periodică Capital Market, informează că mecanismul propriu-zis de acumulare a datelor este funcțional la adresa: <http://emitent-msi.market.md>.

Detalii la tel.: 022 221287, 022 229445

Abonează-te!

Abonează-te la Ziarul Capital Market în toate oficiile "Poșta Moldovei" din țară sau la distribuitorii noștri:

Moldpresa (022) 222221

Press Inform-Curier (022) 237187

Agenția "Ediții Periodice" (022) 233740

INVITAȚIE DE COLABORARE!

I.P. Ediția Periodică "Capital Market" lansează o propunere de colaborare pentru agenții și companiile de publicitate.

Telefon de contact – 022 22 9445,
email – gt@capital.market.md

Curs valutar 20.01.2021

Valuta	Rata	Cursul
USD	1	17.2360
EUR	1	20.9444
UAH	1	0.6147
RON	1	4.2994
RUB	1	0.2326

CAPITAL Market

ÎN ATENȚIA SOCIETĂȚILOR PE ACȚIUNI!

Recepționarea anunțurilor și rapoartelor anuale se efectuează la adresa:

ziarulcm@gmail.com

tel.: 022 22-12-87;

fax: 022 22-05-03

Abonați-vă la versiunea electronică a ziarului Capital Market

Abonându-vă la versiunea electronică a ziarului Capital Market, pe durata abonamentului veți avea acces la versiunea electronică a ziarului.

Pentru a vă abona la versiunea electronică a ziarului Capital Market, trebuie să sunați la redacție (022 221287) sau să trimiteți o scrisoare pe adresa de e-mail: ziarulcm@gmail.com.

Moldpresa®
Tu alegi, noi difuzăm!

Comisia Națională a Pieței Financiare

BULETIN LUNAR • 11 • 2020

PIAȚA DE CAPITAL

PIAȚA PRIMARĂ

În noiembrie 2020, în Registrul emitenților de valori mobiliare (REVM) a fost înregistrată o emisiune suplimentară de acțiuni (Tabelul nr. 1) în valoare totală de 0,19 mil. lei, ceea ce constituie o descreștere cu 35,49 mil. lei sau cu 99,47% comparativ cu aceeași perioadă a anului 2019 (Diagrama nr. 1).

În ianuarie-noiembrie 2020, au fost efectuate 12 emisiuni de valori mobiliare în valoare totală de 41,67 mil. lei, ceea ce constituie o descreștere cu 168,93 mil. lei sau cu 80,21% comparativ cu aceeași perioadă a anului precedent.

Evoluția volumului și a numărului emisiunilor de valori mobiliare în ianuarie-noiembrie 2016-2020 este reflectată în Diagrama nr. 2 și Diagrama nr. 3.

TRANZACȚII EFECTUATE PE PIAȚA SECUNDARĂ

În noiembrie 2020, pe piața secundară au fost efectuate 163 tranzacții cu valori mobiliare corporative în volum de 10,87 mil. lei raportate la 1,05 mil. unități de valori mobiliare.

În ianuarie-noiembrie 2020, pe piața secundară au fost efectuate 4 622 tranzacții cu valori mobiliare corporative în volum de 732,5 mil. lei raportate la 228,28 mil. valori mobiliare, volumul acestora înregistrând o descreștere cu 4 484,79 mil. lei sau cu 85,96% comparativ cu aceeași perioadă a anului precedent (Tabelul nr. 2).

Ponderea tranzacțiilor înregistrate pe piața secundară în noiembrie 2020, după volumul tranzacțiilor și după numărul tranzacțiilor, este reflectată în Diagrama nr. 4 și Diagrama nr. 5.

TRANZACȚII EFECTUATE PE PIAȚA REGLEMENTATĂ

În noiembrie 2020, pe piața reglementată au fost efectuate 19 tranzacții în volum total de 3,8 mil. lei raportate la 27 854 valori mobiliare, dintre care 17 tranzacții de vânzare-cumpărare în volum de 3,7 mil. lei (97,37%) și 2 tranzacții urmare ofertelor publice pe piața secundară în volum de 0,1 mil. lei (2,63%).

TRANZACȚII EFECTUATE ÎN CADRUL SISTEMULUI MULTILATERAL DE TRANZACȚIONARE (MTF)

În noiembrie 2020, în cadrul MTF au fost înregistrate 10 tranzacții în volum de 1,44 mil. lei raportate la 310 993 de valori mobiliare, dintre care 6 tranzacții de vânzare-cumpărare în volum de 1,19 mil. lei (82,64%) și 4 tranzacții urmare licitației cu strigare (Pachet unic) în volum de 0,25 mil. lei (17,36%).

TRANZACȚII EFECTUATE ÎN AFARA PIEȚEI REGLEMENTATE

Conform rapoartelor prezentate de către entități, în noiembrie 2020 în afara pieței reglementate au fost efectuate 134 tranzacții în volum de 5,63 mil. lei raportate la 0,71 mil. unități de valori mobiliare.

Potrivit structurii tranzacțiilor efectuate în afara pieței reglementate, ponderea maximă după volum revine tranzacțiilor de vânzare-cumpărare în volum de 4,67 mil. lei sau 82,95%. Respectiv, alte tranzacții (moștenire, donație, înstrăinarea sau transmiterea acțiunilor de tezaur de către emitent) constituie 0,96 mil. lei sau 17,05% din volumul total al tranzacțiilor efectuate în afara pieței secundare reglementate.

Comisia Națională a Pieței Financiare:
MD 2012, mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare, 77,
tel. (37 322) 859 401, www.cnpf.md
Direcția generală dezvoltare instituțională
și relații externe: tel. (37 322) 859 430

Tabelul nr. 1 Emisiunile de valori mobiliare înregistrate în Registrul emitenților de valori mobiliare în noiembrie 2020

Denumirea emitentului	Codul ISIN	Suma emisiei, lei	Numărul de acțiuni, unități	Valoarea nominală, lei	Data adoptării deciziei
Emisiuni suplimentare					
"ELECTROTEHNICĂ" SA	MD14ELEC1000	187260	12484	15	17.11.20
Total (fără investiții străine)		187260			

Tabelul nr. 2 Indicatorii privind volumele tranzacțiilor cu valori mobiliare corporative înregistrate în ianuarie-noiembrie 2019-2020

Ianuarie-noiembrie	Piața reglementată		Sistemul multilateral de tranzacționare (MTF)		Tranzacții în afara pieței reglementate sau MTF		Total piața secundară	
	unități	mil. lei	unități	mil. lei	unități	mil. lei	unități	mil. lei
2019	175	3269,05	43	2,22	5222	1946,02	5440	5217,29
2020	184	65,73	23	3,58	4415	663,19	4622	732,5

Diagrama nr. 1 Volumul emisiunilor de acțiuni în noiembrie 2016-2020

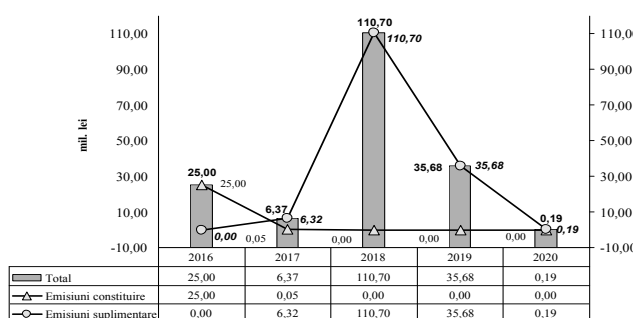

Diagrama nr. 2 Volumul emisiunilor de valori mobiliare în ianuarie-noiembrie 2016-2020

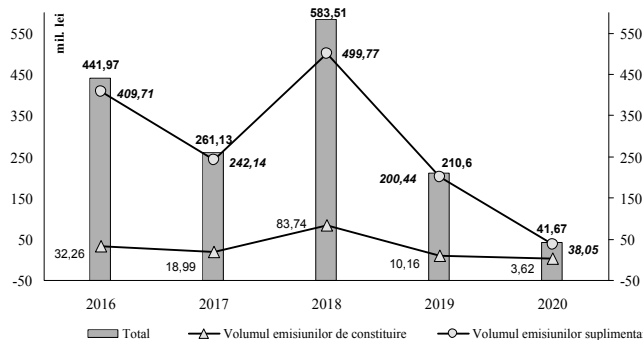

Diagrama nr. 3 Numărul emisiunilor de valori mobiliare în ianuarie-noiembrie 2016-2020

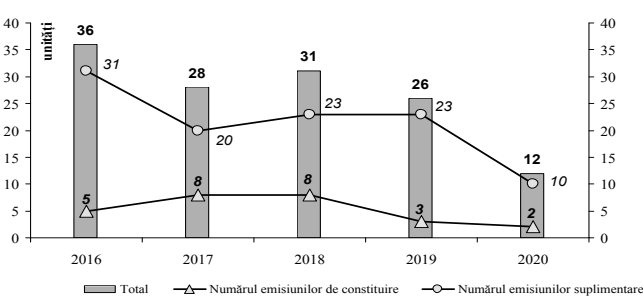

Diagrama nr. 4 Structura tranzacțiilor pe piața secundară, noiembrie 2020 (după volumul tranzacțiilor)

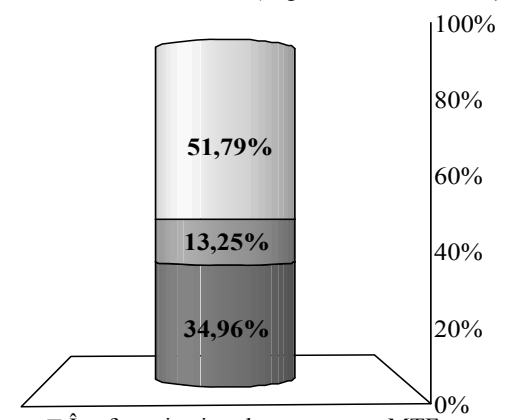
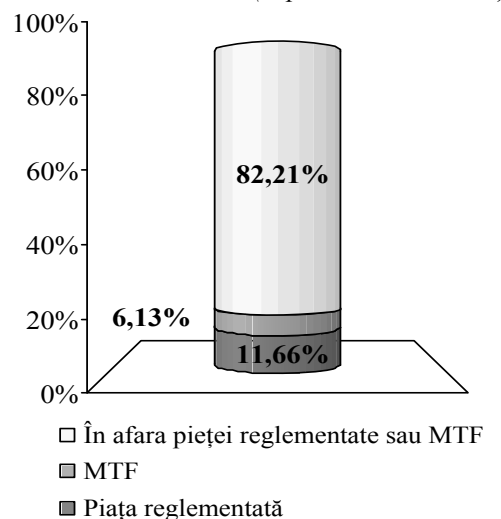

Diagrama nr. 5 Structura tranzacțiilor pe piața secundară, noiembrie 2020 (după numărul tranzacțiilor)

Viața unor oameni poate ajunge sub linia de plutire

Cei care au experiența radiografierii economiei naționale au și capacitatea de a vedea, dincolo de cifre și tabele, că toate aceste statistici și raportări de date poartă ca expresie finală viața unor oameni. Mai bună sau mai puțin bună. Mai asigurată sau marcată de niște lipsuri. Cu drumuri înfundate-n noroi sau cu trotuare care de câțiva ani au influențat datele privind nivelul de trai în sat, în centrul raional și, desigur, în R. Moldova.

Asemenea măsurări se fac de la un an la altul, de fiecare dată încercând să vedem în ce măsură politicile statului influențează viața oamenilor, care este impactul unei decizii guvernamentale în perimetrul unei curți sau, mai bine zis, în perimetrul unei gospodării.

Studiul din acest an însă este diferit nu doar prin cifrele care ni se oferă, ci și prin factorii de influență care au determinat situațiile constatate.

Vorba e iarăși și iarăși despre modul în care pandemia COVID-19 a pătruns în gospodăriile cetățeanului nostru. Așa cum se vede, cuvintele acestui text nu sunt pulverizate cu dezinfectant, ne interesează doar "pe

unde" totuși a pătruns această criză în curtea și în viața omului și ce a generat fie sărăcie, fie belșug în acest an, cu totul specific, 2020.

Ceea ce se constată înainte de a se verifica temperatura corporală este o stare de spirit în care nu se prea aude muzică și nu se glumește pe la porți.

Un sondaj în care a fost "măsurată" și starea de spirit a oamenilor a surprins prin răspunsuri din care deducem că aproape 40 la sută dintre gospodării au constatat că în perioada respectivă cel puțin un membru al acestora a avut stare de depresie, stres, anxietate. O eventuală recitare a definiției stărilor respective, ne-a obligat să luăm în calcul și "tulbură-

rile tiroidiene și ale altor glande endocrine", însă anul 2020 are cu totul alte caracteristici decât cele cu iz de medicamente. Starea de spirit resimțită în acest an a avut drept preludiviu general întunericul prăbușit peste orizonturi atunci când ne-am pomenit cu afacerile blocate, cu lacătul

de veniturile unuia dintre membrii familiei angajat fie în Est, fie în una din țările europene. Interdicțiile impuse ca rezultat al crizei generale au făcut ca în aproape 10 la sută din gospodăriile Moldovei să revină cineva acasă, ceea ce ar însemna că zece la sută din gospodării au rămas fără ba-

atârnat de ușa întreprinderii, cu portmoneul subțiat mult înainte de termenul cu care ne obișnuiserăm, cu un autobuz care nu mai intră în sat, cu copii rămași acasă și muștrați de un învățător abia deslușit pe ecranul calculatorului și cu multe, multe alte asemenea lucruri care se perindă în fața noastră într-un alb-negru depresiv și fără de sfârșit.

Multe din gospodării au devenit dependente de veniturile unuia dintre membrii familiei angajat fie în Est, fie în una din țările europene. Interdicțiile impuse ca rezultat al crizei generale au făcut ca în aproape 10 la sută din gospodăriile Moldovei să revină cineva acasă, ceea ce ar însemna că zece la sută din gospodării au rămas fără ba-

nii din care trăiau sau au fost nevoite să identifice o altă sursă. Și asta în condițiile în care opțiunile s-au redus dramatic și pe piața muncii dintre Nistru și Prut.

La categoria respectivă se adaugă circa 60 la sută din cei care intenționează să plece, dar care nu au plecat din diverse motive. Acești oameni pot fi identificați ca surse de venit pentru gospodărie, dar care și-au schimbat statutul, de cele mai multe ori aflându-se în căutarea unui loc de muncă.

Date ale Biroului Național de Statistică arată că, deși în toate aceste cazuri a fost vorba despre accentuarea sărăciei în gospodăriile din Moldova, există totuși diferență, așa cum sursele de venituri ratate au fost diferite ca valoare.

Gospodăriile, cu cel puțin un membru care s-a întors de peste hotare deoarece a pierdut locul de muncă, au realizat cheltuieli pentru o persoană cu circa 17,0 la sută mai mici în raport cu gospodăriile, membrii cărora

Prețuri mai mari cu doar 0,39 % pe fondalul economiei amorțite și a consumului în derivă

Republica Moldova a încheiat anul 2020 cu indicatori economici în scădere pe fondalul economiei afectate de criza, dar și a reducerii consumului din partea populației. Acest lucru se observă din inflația de 0,39% din luna decembrie. Este cel mai redus indicator din istoria Republicii Moldova.

Datele Biroului Național de Statistică relevă că în luna decembrie a anului 2020 evoluția a fost determinată de temperarea ritmului de creștere a prețurilor la produsele alimentare – 1,66%, mărfurile nealimentare (-0,49%) și serviciile prestate populației (-0,30%). În luna decembrie, comparativ cu noiembrie, prețurile au crescut cu 0,32%.

În luna decembrie față de luna noiembrie 2020, cele mai mari creșteri ale prețurilor au fost la struguri proaspeți – cu 5,9%, legume proaspete – cu 4,1% (în special: ardei grași – cu 19,7%, varză – cu 12,7%, vinete – cu 10,8%, tomate – cu 4,1%, castraveți – cu 3,4%, usturoi – cu 2,2%).

Totodată, în perioada de raport au fost înregistrate reduceri de prețuri la: morcovi – cu 6,2%, citrice – cu 3,7%, carne de porc – cu 2,2%, cartofi – cu 2,1%, fructe exotice – cu 1,2%, carne de oi, preparate din carne și semifabricate – cu câte 0,7%, pește proaspăt și congelat – cu 0,4%.

Dacă ne referim la mărfurile nealimentare, în luna decembrie față de noiembrie 2020, au fost înregistrate creșteri mai accentuate de preț (până la 3,0%) la gazul lichiefiat ambalat în butelii, carburanți, medicamente, dispozitive medicale, televizoare, autoturisme, țigări.

Concomitent, în luna decembrie, în comparație cu noiembrie 2020, au fost înregistrate unele reduceri de preț – la cărbune de pământ, frigider și congelatoare, plite electrice, unelte de muncă electrice, aparate foto și de filmat, mărfuri chimice de uz casnic, obiecte pentru călătorii și de galanterie, pantofi și cizme pentru bărbați, pantofi pentru dame, mărfuri sportive – până la 2,0%.

Pentru serviciile prestate populației, în luna decembrie față de luna noiembrie 2020, au fost înregistrate creșteri de preț la asigurarea obligatorie a transportului auto – cu 14,9%, serviciile de turism peste hotarele țării – cu 4,2%, serviciile transportului aerian de pasageri – cu 1,9%, serviciile hoteliere – cu 1,7%, închirierea apartamentelor – cu 0,8%.

ECONOMIA ȘI-A REDUS TURĂȚILE ȘI A TRAS ÎN JOS PREȚURILE

„Un nivel similar celui din 2020 a fost atins în anul 2009, tot an de criză, când prețurile au crescut cu 0,4% ceea ce este aproape la fel ca în 2020. Cât nu ar fi de straniu, dar o creștere mică a prețurilor nu înseamnă întotdeauna că e bine. Pentru consumatori – da, este bine, însă pentru agenții economici în criză, când scad volumele de vânzări, prețurile mici pot fi fatale. La noi se mai adăugă și importurile masive, care au inundat și mai tare piața datorită unui curs valutar puternic al leului moldovenesc față de valutele regionale”, constată pe blogul său, economistul IDIS Viitorul, Veaceslav Ioniță.

Consecințele inflației afectează scăderea puterii de cumpărare a populației, redistribuirea veniturilor și averii. Ba mai mult, este stimulată înclinația spre economisire, inflația avantajează debitorii (în monedă națională), rata dobânzii este influențată de rata inflației. R. Moldova este extrem de vulnerabilă la creșterea prețurilor, deoarece este dependentă de importuri, or, costul acestora se reflectă în prețul final al consumatorului. Este vorba în mare parte de resursele energetice, produsele alimentare și nealimentare.

De altfel, pandemia și consecințele acesteia au determinat ajustarea deficitului comercial cu bunuri cu 5,8% anual până la 2,6 miliarde dolari în 11 luni: exporturile și importurile au scăzut cu 11,5% în 12 luni până la 2,3 miliarde USD, respectiv, cu 8,6% în 12 luni până la 4,8 miliarde USD. Pe fondalul crizei se observă o diminuare a reducerii exporturilor de mărfuri și produse ca urmare a reducerii producției companiilor. Respectiv, s-au diminuat livrările de mărfuri în statele partenere ale R. Moldova. Criza a influențat și importurile ca urmare a reducerii cererii de materie primă din partea companiilor, dar și de mărfuri și produse din partea populației.

Potrivit datelor Biroului Național de Statistică, exporturile de mărfuri autohtone în ianuarie-noiembrie 2020 au constituit 1744,2 milioane dolari SUA (76,9% din total exporturi), fiind în scădere cu 4,4% față de perioada similară din anul 2019, influențând astfel diminuarea valorii totale a exporturilor cu 3,2%. Exporturile de mărfuri destinate țărilor Uniunii Europene (UE-27) în ianuarie-noiembrie 2020 au totalizat 1520,5 milioane dolari SUA (cu 7,1% mai puțin, comparativ cu ianuarie-noiembrie 2019), deținând o pondere de 67,1% în total exporturi. Exporturile de mărfuri destinate țărilor CSI în ianuarie-noiembrie 2020 au avut o valoare de 340,0 milioane dolari SUA (cu 15,9% mai puțin față de ianuarie-noiembrie 2019), care echivalează cu o cotă de 15,0% în total exporturi. În ianuarie-noiembrie 2020, principalele țări de destinație a exporturilor de mărfuri au fost: România (28,4% din total exporturi), Germania (9,2%), Federația Rusă (8,7%), Italia (8,6%), Turcia (6,6%), Polonia (4,4%).

Cea mai mare pondere în totalul exporturilor moldovenești au avut-o mașinile și echipamentele pentru transport (23,0%), produsele ali-

mentare și animalele vii (21,6%), articolele manufacturate diverse (20,7%), materialele brute necomestibile (10,5%).

În ceea ce privește importurile, acestea au constituit 4848,6 milioane dolari SUA, volum inferior celui realizat în perioada corespunzătoare din anul 2019 cu 8,6%. Importurile de mărfuri provenite din țările Uniunii Europene (UE-27) în ianuarie-noiembrie 2020 s-au cifrat la 2222,7 milioane dolari SUA (cu 14,1% mai puțin, față de ianuarie-noiembrie 2019), deținând o pondere de 45,8% în total importuri.

Importurile de mărfuri provenite din țările CSI în ianuarie-noiembrie 2020 au avut o valoare de 1182,8 milioane dolari SUA (cu 7,4% mai puțin decât în ianuarie-noiembrie 2019), care echivalează cu o cotă de 24,4% în total importuri.

În structura importurilor din ianuarie-noiembrie 2020, R. Moldova a importat mașini și echipamente pentru transport (26,0%); mărfuri manufacturate (19,9%); produse chimice (15,4%); produse alimentare și animale vii (12,1%); articole manufacturate diverse (11,0%); combustibili minerali (10,8%).

În ianuarie-noiembrie 2020, în topul țărilor de origine a importurilor de mărfuri au fost: China (11,8% din total importuri), România (11,7%), Federația Rusă (10,9%), Ucraina (9,9%), Germania (8,4%), Turcia (7,0%), Italia (6,4%), Polonia (4,0%).

INFLAȚIA MICĂ REDUCE COSTURILE PENTRU RESURSELE ENERGETICE

Prețuri mici nu înseamnă întotdeauna că e de bine. În contextul actual, inflația joasă este consecința crizei, dar are și elemente pozitive, chiar dacă sunt parte a crizei. Astfel, datorită crizei, prețurile la resursele energetice au scăzut puternic pe plan internațional. Petrolul în primăvară a atins cea mai joasă cotație din ultimii 25 de ani. În consecință, Moldova va cheltui pentru importurile energetice sub 650 milioane USD în acest an, comparativ cu maximele istorice de 1,2 miliarde USD anual în perioada 2011-2014.

Inflația mică din acest an va afecta indexarea pensiei din 2021, care cel mai probabil va cunoaște cea mai mică majorare din istoria țării. Or, acest lucru nu va fi pe placul pensionarilor.

Eduard LUPU

În cadrul programului de creditare a tineretului, 272 de beneficiari au fost finanțați cu aproximativ 167 milioane de lei

În cadrul programului de creditare a tineretului, lansat de Ministerul Finanțelor în 2019, au fost finanțate în total 272 de întreprinderi ale tinerilor antreprenori cu 166,8 milioane de lei.

Potrivit INFOTAG, cu referire la datele Ministerului Finanțelor, programul a fost extins în toate regiunile R. Moldova și este implementat prin intermediul filialelor a opt bănci comerciale, care își asumă toate riscurile asociate operațiunilor de creditare. În același timp, ratele din cadrul programului sunt în continuă scădere, atât pentru băncile participante, cât și pentru solicitanți. În prezent, pentru beneficiarii finali din cadrul programului, acestea se ridică la 4,35% pe an, ceea ce reprezintă cu aproape 4 p.p. mai puțin decât ratele medii la împrumuturile comerciale din sectorul bancar.

Pentru 2021, fondurile programului au fost completate cu încă 80 de milioane de lei, din contul împrumuturilor de stat externe administrate de Oficiul pentru gestionarea programelor de ajutor extern.

Valoarea medie a unui proiect prezentat tinerilor beneficiari în cadrul Programului a fost de aproximativ 610 mii de lei, iar scadența medie a împrumuturilor este de patru ani. Din fondurile de împrumuturi, beneficiarii au achiziționat 60 de unități agricole, 99 de tractoare, 12 combine, 11 frigider, opt sisteme de irigație, cinci sere, la fel îngrășăminte și echipamente de protecție.

Cel mai activ sprijin și promovare a programului îl oferă Moldova Agroindbank, Mobiasbanca – OTP Group și Fincombank.

După cum a informat anterior INFOTAG, beneficiarii programului pot fi persoane fizice sau juridice cu vârste cuprinse între 18 și 35 de ani, care dețin cel puțin 75% din proprietatea companiei. Suma maximă a împrumutului este de 1,5 milioane de lei.

continuă să lucreze în afara țării. Sunt mai mici cu 6,6 la sută și cheltuielile gospodăriilor, membrii cărora s-au confruntat cu stare de depresie, stres, anxietate în raport cu cele care nu au avut probleme în acest sens.

Este de înțeles că reducerea veniturilor duce în mod obligatoriu la dificultăți pentru care nu întotdeauna soluțiile sunt aceleași. Unele gospodării au ales să reducă cheltuielile pentru produse alimentare. La începutul crizei pandemice la această soluție au recurs 12 la sută din gospodării, însă spre sfârșitul primului semestru, aproape 20 la sută din gospodării au ales să intre mai rar în alimentare. O altă parte de cetățeni s-a văzut obligată să treacă peste unele facturi fie amânând anumite plăți, fie achitându-le parțial.

Unul din motivele din care cetățeanul Moldovei decide să reducă cheltuielile pentru mâncare este ponderea extrem de mare a cheltuielilor pentru alimente în totalul veniturilor.

Potrivit unui studiu, în Moldova pentru mâncare se cheltuie puțin peste 40 la sută din venituri, pentru alco-

ol și tutun se cheltuie 1,8 la sută, pentru restaurante, cafenele și hoteluri – 2,6 la sută, iar pentru activitățile de cultură și divertisment moldovenii cheltuie 2,8 la sută din venituri.

Este adevărat că și peste Prut “se investește” suficient de mult în mâncare – 32,5 la sută din venituri, însă acest lucru nu ne plasează deloc în zona unor normalități liniștitoare. Concluzia nu e că moldovenii ar mânca de 5-6 ori mai mult decât danezii sau olandezii și nici prețurile la produsele alimentare nu sunt de 5-6 ori mai mari decât în țările nordice. Pur și simplu, veniturile cetățeanului din țările respective sunt mult superioare veniturilor de la Chișinău. O pâine de zece lei dintr-un salariu de o sută de lei înseamnă zece la sută din salariu, însă aceeași pâine dintr-un salariu de o mie de lei reprezintă un procent din salariu. Avem tot atâtea paste în tacâm, însă mai puțini bani în buzunar.

O extindere a criteriilor de formare a categoriilor de gospodării supuse cercetării ar aduce mai multă claritate în ceea ce privește motivul

creșterii sau descreșterii veniturilor. Cercetătorii de la București, bunăoară, au stabilit că printre tipurile de gospodării care fac față cu dificultate sau cu mare dificultate cheltuielilor curente se numără cele conduse de femei (44,6 la sută) sau de persoane cu vârsta de 65 ani și peste (40,3 la sută), precum și gospodăriile formate din doi adulți cu trei sau mai mulți copii în întreținere (50,3 la sută). De asemenea, se regăsesc în această situație 69% dintre gospodăriile al căror cap are statutul ocupațional de șomer, 48,3% dintre cele conduse de un agricultor și 60,6 la sută din cele conduse de o persoană cu alt statut.

Într-un format sau altul, studiile arată totuși clar că o bună parte din gospodării au fost nevoite să accepte un alt nivel de viață decât cel în care își depănuau zilele până nu demult. În plus, aceleași date indică cu insistență asupra necesității ajustării politicilor sociale în vederea unui control constant asupra liniei de plutire a oamenilor din această zonă a societății.

Constantin OLTEANU

Telefonul de încredere

Telefonul de încredere a fost creat în scopul conlucrării mai eficiente cu societatea civilă în direcția prevenirii cauzelor de abuz în serviciu comise anterior sau în prezent de către angajații **Comisiei Naționale a Pieței Financiare**, precum și de către participanții profesioniști la piața valonilor mobiliare, la piața asigurărilor și sectorul plasamente colective și microfinanțare. Examinarea mesajelor și luarea măsurilor, în conformitate cu Legislația Republicii Moldova, sunt garantate.

Telefonul de încredere: (+373 22) 859-405. E-mail: info@cnpf.md

CAPITAL Market

Publicație bilingvă a CNPF

INDICE DE ABONAMENT:

Moldpres: 67770.

Poșta Moldovei: PM21700

EDITOR:

Instituția Publică Ediția Periodică

CAPITAL MARKET

Nr. de înregistrare:

1003600114204, 27 octombrie 2003

FONDATOR: COMISIA NAȚIONALĂ

A PIEȚEI FINANCIARE

REDACTOR-ȘEF:

Ghenadie TUDOREANU

Tel.: /373 22/ 229-445

REDACTOR:

Lilia ALCAZĂ

Recepționarea anunțurilor și rapoartelor

anuale: ziarulcm@gmail.com

TEL.: /373 22/ 22-12-87, 22-77-58

FAX: /373 22/ 22-05-03

ADRESA REDACȚIEI:

Str. Vasile Alecsandri, 115

(Colț cu bd. Ștefan cel Mare)

Cod IBAN: MD69VI00022249111050MDL

BC "Victoriabank", SA., fil.11, Chișinău,

BIC VICBMD2X883

În ziar au fost utilizate știrile agenției

«Moldpres» și «InfoMarket»

Articolele marcate cu semnul ■ reprezintă publicitate.

Orice articol publicat în "Capital Market" reflectă punctul

de vedere al semnatarului, care nu neapărat coincide

cu cel al redacției. Republicarea textelor și imaginilor se

permite doar cu acordul scris al publicației.

Tipar: Tipografia "Edit Tipar Grup" SRL

Specificul tranzitului și transportării gazelor naturale

Implementarea Pachetului energetic III al UE în R. Moldova se apropie de final. Acesta presupune asigurarea independenței financiare și juridice a întreprinderii de transport a gazelor naturale, precum și accesul liber la rețea a tuturor participanților pieței gazelor, inclusiv a consumatorilor. Nu în ultimul rând, acest fapt va viza fluxurile de tranzitare a gazelor și formarea prețurilor pentru acest serviciu, reieșind din principiul tarifar „intrare-ieșire”. Despre aceste momente puteți afla din interviul acordat de membrul Consiliului de Administrație al SA „Moldovagaz” și șeful Direcției economico-financiare a întreprinderii, Alexandr Șevciuc.

– **Volumul gazelor naturale care tranzitează teritoriul R. Moldova a scăzut considerabil în ultimii ani. Totodată, în mai multe mass-media au fost prezentate cifre ale pierderii directe în mărime de 60 milioane de dolari. Corespund aceste date realității?**

– Conform contractului dintre SAP „Gazprom” și SA „Moldovagaz”, prețul serviciilor de transportare a gazelor naturale în regim de tranzit pe teritoriul R. Moldova constituie 3 dolari SUA pentru o mie de metri cubi la 100 de kilometri de distanță. Pe malul drept al Nistrului din punct de vedere tehnic, serviciul este prestat de către întreprinderea de transport a gazelor naturale SRL „Moldovatrangaz”. La rândul său, tranzitul pe malul stâng al Nistrului este asigurat de către compania SRL „Tiraspoltrangaz”.

În acest context, veniturile aferente transportării gazelor naturale în regim de tranzit, în conformitate cu contractul dintre SAP „Gazprom” și SA „Moldovagaz”, nu aparțin SA „Moldovagaz”, ci în proporții egale sunt repartizate întreprinderilor SRL „Moldovatrangaz” și SRL „Tiraspoltrangaz”. În perioada 2016-2019, volumul gazelor naturale transportate în regim de tranzit constituia în medie 16,75 miliarde de metri cubi anual. Astfel, veniturile fiecărui operator de rețea au constituit în medie 24,5 milioane dolari SUA sau 446,8 milioane de lei anual.

În aceleași timp, cheltuielile operaționale și de altă natură ale companiei SRL „Moldovatrangaz” pentru efectuarea tranzitării gazelor naturale au constituit în medie 266,3 milioane de lei anual. Însă este de menționat că, diferența financiară în mărime de 180,5 milioane de lei a fost direcționată spre diminuarea tarifului mediu de furnizare a gazelor naturale pentru consumatorii finali, conform cerințelor legislației R. Moldova.

În general, diminuarea volumului gazelor naturale transportate în regim de tranzit pe teritoriul R. Moldova este cauzat de mai mulți factori. În primul rând, darea în exploatare în anul 2019 a gazoductului TANAP. Un rol important a jucat apariția în această regiune a volumelor suplimentare de gaze naturale, inclusiv a celor lichefiate. Este de menționat și factorul diminuării consumului de gaze pe fundalul pandemiei de coronavirus de tip nou.

La fel, la începutul anului 2020 a fost dat în exploatare gazoductul „Turkish stream”, care i-a permis SAP „Gazprom” să reducă considerabil cheltuielile de transportare a gazelor naturale spre Balcani. Diversificarea furnizărilor și apariția itinerarelor noi de gaze naturale pe tronsonul de Sud vor influența și în viitor volumele de gaze naturale pe culoarul tradițional Transbalcanic prin teritoriul Ucrainei, R. Moldova, României și Bulgariei.

– **Este posibil să fie compensată scăderea considerabilă a fluxurilor de gaze prin teritoriul țării și, respectiv, a veniturilor din partea acestui serviciu și grație căror instrumente?**

– Implementarea deplină a Pachetului energetic III al UE va permite ca partea moldovenească a sistemului de transportare a gazelor naturale spre Balcani și în regim de revers să devină competitivă. Aceste reguli presupun, la fel, asigurarea accesului egal la rețelele de transport ale tuturor consumatorilor și furnizorilor de gaze naturale. În acest sens, este necesar de menționat și implementarea Legii „cu privire la gazele naturale”, aprobată în anul 2016, în care este stipulată asigurarea accesului la rețelele de transport și distribuție.

Importantă este stabilirea tarifelor transparente conform metodei „intrare-ieșire”, care va exclude atât subvenționarea încrucișată și va permite stabilirea unui preț competitiv, cât și sporirea interesului traderilor regionali de gaze naturale, inclusiv din Ucraina, România și alte țări UE. Metodologia propriu-zisă de calcul, aprobarea și aplicarea tarifelor reglementate pentru serviciul de transport al gazelor naturale a fost aprobată în anul 2019 și a intrat în vigoare în februarie 2020, iar în timpul apropiat urmează să fie aprobate și tarifele pentru metoda „intrare-ieșire”.

– **În anul 2019, tariful pentru transportarea gazelor naturale a crescut de câteva ori. Din ce cauză a avut loc această creștere și care sunt efectele financiare ale acesteia?**

– Într-adevăr, tarifele în vigoare pentru serviciul de transport al gazelor naturale au fost aprobate de către Consiliul de Administrație al Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică (ANRE) în decembrie 2019. E de menționat că ANRE a aprobat indicii tarifelor provizorii pentru transportarea gazelor naturale la serviciile oferite de către SRL „Moldovatrangaz”, care sunt aplicate până la aprobarea tarifelor calculate în baza condițiilor metodologice noi. Tarifele respective divizează cheltuielile intersectate și exclud subvenționarea încrucișată, aplicată până nu demult. Acestea sunt aprobate separat pentru utilizatorii sistemului

de transport a gazelor naturale din R. Moldova și alți utilizatori, inclusiv fluxurile transfrontaliere, de tranzit în regimul standard și cel de revers.

Conform metodologiei precedente, tariful pentru serviciile de transportare a gazelor naturale a fost stabilit în baza venitului reglementat, aferent unui an calendaristic reglementat, recunoscut de ANRE. Acesta urmează să acopere toate cheltuielile operatorului sistemului de transport pe baza tarifelor reglementate și să asigure obținerea unui nivel rezonabil de rentabilitate.

În procesul de stabilire a tarifului pentru serviciul de transport al gazelor naturale, venitul reglementat este divizat la volumele anuale prognozate de transportare a gazelor naturale, respectiv, cu cât acestea sunt mai mici, cu atât este mai ridicat tariful. Astfel, în anul 2018 tariful a fost calculat reieșind din volumele totale prognozate în mărime de 19,948 miliarde de metri cubi.

Totodată, tarifele în vigoare sunt stabilite reieșind din volumele prognozate în mărime de 2,363 miliarde de metri cubi, inclusiv consumul intern și tranzitul. Astfel, tariful a crescut de la 32,32 de lei până la 251,67 de lei pentru o mie de metri cubi pentru transportarea acestuia consumatorilor din R. Moldova și până la 205,55 de lei pentru o mie de metri cubi la fiecare 100 de kilometri pentru transportarea gazelor naturale în regim standard de tranzit.

– **Recent, în domeniul gazelor naturale al R. Moldova a fost introdus principiul „punctul de intrare-ieșire” a gazelor naturale. Din ce considerent a fost necesar acest lucru și în ce constă principala deosebire de modelul precedent, care presupunea formarea tarifului de transportare în baza metodei „marcă poștală”?**

– După cum am menționat anterior, necesitatea introducerii tarifelor la transportarea gazelor naturale conform modelului „intrare-ieșire” presupune excluderea subvenționării transportării gazelor naturale pentru consumatorii din R. Moldova și tronsonului de tranzit, precum și a subvenționării tarifului mediu pentru consumatorii finali din veniturile de transport al gazelor naturale.

Astfel, diferența esențială dintre principiile de formare a tarifelor în baza metodelor „marca poștală” și de tip „intrare-ieșire” constituie faptul că cheltuielile operatorului de rețea de transport vor fi acoperite de către utilizatorii care o folosesc, cu excluderea totală a subvenționării încrucișate a tuturor tipurilor de transport a gazelor naturale.

– **Implementarea Pachetului energetic III al UE presupune asigurarea independenței financiare și juridice a companiei de transport a gazelor naturale. Oare nu va genera acesta dificultăți financiare?**

– SA „Moldovagaz” și SRL „Moldovatrangaz” sunt la etapa implementării finale a condi-

țiilor Legii „cu privire la gazele naturale” în partea executării condițiilor de separare juridică a companiei de transport a gazelor naturale.

În partea ce ține de stabilitatea financiară a SRL „Moldovatrangaz”, mai mulți ani consecutiv este aprobat un buget al companiei, care este bazat pe cheltuielile și veniturile reale, aprobate de către ANRE, ceea ce a permis să fie diminuate pierderile acumulate ale întreprinderii și să fie atins scopul de a obține un profit constant. Stabilitatea financiară a întreprinderii în viitor va depinde direct de calitatea managementului operatorului de transport de rețea și a politicii tarifare coerente.

Totodată, în contextul implementării noilor reguli de piață și a metodologiei tarifare noi, SRL „Moldovatrangaz” a manifestat o activitate de anvergură pentru promovarea serviciilor sale. La momentul actual sunt semnate 16 contracte cu traderii internaționali pentru transportarea gazelor naturale în anul 2021 pe teritoriul R. Moldova a peste 3 miliarde de metri cubi de gaze naturale. La fel este necesar de menționat că volumele prognozate vor fi utilizate în cadrul calculului tarifelor conform metodologiei noi. Acest fapt va permite, la rândul său, să fie diminuate prețurile în vigoare de tranzitare și va crește atractivitatea tronsonului Transbalcanic de gaze naturale.

Oleg SPIRIDONOV

Diferențele esențiale dintre principiile formării tarifelor în baza metodelor „marcă poștală” și de tip „intrare-ieșire”

Denumire / principiul	Marca poștală	Intrare-ieșire
Stabilirea mărimii cheltuielilor	Cheltuieli minime – eficiența maximă (sunt stabilite de către ANRE)	Cheltuieli minime – eficiența maximă (sunt stabilite de către ANRE)
Repartizarea cheltuielilor conform tipurilor de transportare (pentru utilizatorii interni și de tranzit)	Nu este efectuată	Cheltuielile sunt repartizate în proporție de 50/50 între punctele de intrare-ieșire, iar între puncte – reieșind din distanța medie
Stabilirea tarifelor pentru direcțiile de transportare (pentru utilizatorii interni și de tranzit)	Nu este efectuată	Tarifele sunt stabilite în baza capacității prognozate (contractuale)

STATISTICI / СТАТИСТИКА

Statistica tranzacțiilor înregistrate pe piața reglementată în perioada 11.01.2021 - 15.01.2021

Data tranzacției	Simbolul HV	Emitentul	Hârtii de valoare	Prețul	Volumul	Prețul nominal	Emisia	% din emisie	Tipul tranzacției
11.01.2021	MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	30	3000	90000	200	1037634	0	Cumparare vinzare
14.01.2021	MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	20	3000	60000	200	1037634	0	Cumparare vinzare

Statistica tranzacțiilor înregistrate în afara pieței reglementate sau MTF pentru data de 7.12.2020 - 11.12.2020

Tipul tranzacției: Moștenire

Nr. d/o	Denumirea emitentului	ISIN	Valoarea nominală a unei valori mobiliare, lei	Numărul de tranzacții înregistrate, un.	Numărul total de VM tranzacționate, un.	Volumul total al tranzacțiilor, lei	Pondere VM în numărul total al acestora în circulație, %
1	SA VIORICA-COSMETIC	MD14VITM1005	11	3	240	2640,00	0,00
2	SA VIORICA-COSMETIC	MD14VITM1005	11	1	250	2750,00	0,00
3	SA IMEFES VITANTA MOLDOVA BREWERY	MD14VEST1003	25	1	14	350,00	0,00
4	SA Farmaco	MD14FARM1005	37	1	4	148,00	0,00

Tipul tranzacției: Retragerea obligatorie în condițiile art.30 din Legea privind piața de capital

Nr. d/o	Denumirea emitentului	ISIN	Valoarea nominală a unei valori mobiliare, lei	Numărul de tranzacții înregistrate, un.	Numărul total de VM tranzacționate, un.	Volumul total al tranzacțiilor, lei	Pondere VM în numărul total al acestora în circulație, %
1	SA MICRON	MD14MICR1000	10	128	18284	548520,00	1,74

Tipul tranzacției: Donație între persoanele care sînt soți, rude sau afini pînă la gradul II inclusiv

Nr. d/o	Denumirea emitentului	ISIN	Valoarea nominală a unei valori mobiliare, lei	Numărul de tranzacții înregistrate, un.	Numărul total de VM tranzacționate, un.	Volumul total al tranzacțiilor, lei	Pondere VM în numărul total al acestora în circulație, %
1	SA Moldovagaz	MD14MOLG1004	100	1	168	16800,00	0,00

Banca Comerciala Romana Chișinău S.A.

Informație privind tranzacția cu conflict de interes

(art. 85-86 din Legea privind societățile pe acțiuni 1134-XIII din 02.04.1997)

Descrierea tranzacției cu conflict de interes	Plasări, Împrumut interbancar, Tranzacții FX
Valoarea tranzacției cu conflict de interes	Limita 27 Milioane EUR
Descrierea situației care conduce la crearea conflictului de interes	Actionar al bancii; Beneficiar efectiv al bancii
Bunurile, serviciile, drepturile, instrumentele financiare sau orice alte active aferente tranzacției cu conflict de interes	Mijloace bănești
Persoana interesată în efectuarea de către societate a tranzacției, cu indicarea numelui sau denumirii acesteia	BCR SA Erste Group Bank AG
Cota acțiunilor cu drept de vot deținută de persoana interesată în efectuarea de către societate a tranzacției și/sau de persoanele afiliate ale acesteia	100%

Stimate acționar
S.A. „Geomacn”

Prin ședința Consiliului Societății din 15.01.21 cu prezența tuturor membrilor, unanim:

- S-a aprobat Darea de seamă privind rezultatele emisiunii suplimentare de valori mobiliare în valoare de 82 500 lei, care constituie tranzacție de proporție c/f art. 82, 83 din Legea nr. 1134-1997 și lista subscriitorilor la acțiunile plasate din emisia II.
- S-a aprobat modificările în statutul societății urmare majorării capitalului social și desemnarea persoanelor responsabile de producerea modificărilor.

Consiliul Societății
ICS “Lemi Invest” SA,

C/F 1003600056955,

anunța convocarea adunării generale extraordinare a acționarilor, care se va tine sub forma mixta pentru data de 29.01.2021, ora 09:00, la sediul companiei din str. Arborilor 21, or. Chișinău,

CU URMĂTOAREA ORDINE DE ZI:

- Alegerea președintelui și secretarului adunării;
- Recunoașterea adunării generale extraordinare întemeiate;
- Aprobarea ordinii de zi;
- Aprobare reducerii la plata chiriei;
- Aprobarea majorării capitalului social prin majorarea valorii nominale a acțiunilor din profitul nerepartizat al Societății;
- Aprobarea modificării Statutului Societății.
- Aprobarea anexelor nr. 1-5 spre prezentarea Comisiei Naționale a Pieței Financiare.
- Distribuirea dividendelor;
- Aprobarea bugetului pentru anul 2021;
- Autentificarea procesului verbal al adunării generale.

Lista acționarilor Societății, care au dreptul să participe la Adunare, la data de evidenta 15.01.2021.

Cu materialele ordinii de zi acționarii pot face cunoștință începând cu data de 18.01.2021, la sediul companiei, precum și la solicitare vor fi transmise prin posta electronica.

Stimați acționari
“Moldreclama” SA!

Organul executiv al “Moldreclama” SA, aduce la cunoștința convocarea Adunării generale extraordinare a acționarilor cu participarea lor pentru data de 15.02.2021 la adresa: mun. Chisinau, str. Sfatul Tarii, 59. Inceputul inregistrării la ora 9.00. Inceputul adunării la ora 10.00.

ORDINEA DE ZI:

- Cu privire la majorarea capitalului social prin emisie suplimentară de acțiuni.
- Cu privire la modificarea și completarea Statutului societății, determinată de rezultatele emisiei.
- Cu privire la autentificarea semnăturii președintelui și secretarului adunării.
- Cu privire la alegerea consiliului societății.

Adunarea generală va fi ținută cu prezența acționarilor. Lista acționarilor cu dreptul de participare la adunare a fost întocmită la data de 15.01.2021.

Cu materialele pentru ordinea de zi a adunării generale acționarul se va familiariza în zilele de lucru, începând cu 05.02.2021, de la 9.00 pînă la 15.00 pe adresa: mun. Chisinau, str. Sfatul Tarii, 59.

Actionarii se vor prezenta cu buletin de identitate, iar reprezentanții lor cu procura perfectată în conformitate cu legea.

Organul executiv al “Moldreclama” SA.

Stimați acționari
SA “Vinca-Farm”

S.A. Vinca-Farm informează, ca pe data de 11.01.2021 a avut loc adunarea generală extraordinară a acționarilor la care

S-A DECIS:

De a aproba majorarea capitalului social prin emisie suplimentară de acțiuni ordinare nominative nematerializate de clasa 1 cu drept de vot, cu drept la achitarea dividendelor și o parte din patrimoniul în cazul lichidării societății, cu valoarea nominală de 1 (unu) lei pentru una acțiune. Marimea emisiunii în expresie numerică și valorică, cota valorilor mobiliare subscrise: 176 279 unități la valoarea nominală de 1 lei, în valoare totală de 176 279 lei. Termenul limită de plasare a acțiunilor se stabilește 26.02.2021.

Conform art. 81(b) al Legii privind Societățile pe acțiuni această tranzacție se consideră tranzacție de proporții. Conform art. 77 (8) c) S.A. Vinca-Farm va răscumpăra în mod obligatoriu acțiunile plasate de ea de la acționarii care vor depune cereri de răscumpărare în formă scrisă.

Administrația.

S.A. „ENERGOCOM”

În cadrul Adunării Generale extraordinare a acționarilor din data de 15.01.2021

AU FOST ADOPTATE

URMĂTOARELE DECIZII:

- A aproba încetarea înainte de termen a împuternicirilor membrilor Consiliului societății.
- A stabili cuantumul retribuției muncii membrilor Consiliului societății.
- A aproba candidaturile pentru funcțiile de membri ai Consiliului societății.

Stimate acționar
S.A. “CAHINDMONTAJ”

Conform deciziei acționarilor din 14.01.21 care deține 72,58% din capitalul social se anunță convocarea adunării generale extraordinare al S.A. “CAHINDMONTAJ”. Adunarea se va desfășura cu prezența acționarilor la data de 05.02.21 la ora 8.30. cu înregistrarea la orele 8.00 la adresa: or. Cahul, str. Șolohov 1

ORDINEA D ZI:

- Darea de seamă economico-financiară a întreprinderii pentru anul 2018, 2019 și 9 luni an. 2020
- Darea de seamă a organului executiv a societății pentru anul 2018, 2019 și 9 luni an. 2020
- Darea de seamă a Comisiei de Cenzori ai Societății pentru anul 2018, 2019 și 9 luni an. 2020
- Darea de seamă a Consiliului Societății pentru anul 2018, 2019 și 9 luni an. 2020
- Aprobarea bilanțului contabil pentru anul 2018, 2019 și 9 luni an. 2020
- Repartizarea veniturii pentru 2018, 2019,9 luni an. 2020 și aprobarea normativelor pentru anul 2021
- Modificări și completări la Statutul Societății
- Aprobarea regulamentului Comisiei de Cenzori
- Aprobarea regulamentului Organului executiv
- Aprobarea regulamentului Consiliului Societății
- Alegerea Comisiei de cenzori
- Alegerea Consiliului Societății
- Alegerea directorului Societății
- Desemnarea comisiei de inventariere.
- Analizarea posibilităților de returnare a surselor datorate ale Societății

Lista acționarilor cu drept de participare la adunare este întocmită la data de 14.01.21 de către Societatea de Registru „Depozitarul Central”.

Cu materialele referitoare la ordinea de zi a adunării generale extraordinare se poate lua cunoștință la sediul întreprinderii, S.A. „CAHINDMONTAJ” din 20.01.2021 de la ora 10.00 până la ora 12.00.

Ежемесячный
бюллетень НКФР –
ноябрь 2020 г.

2

Уровень жизни некоторых
категорий населения
может упасть

2

Цены выросли всего
на 0,39% на фоне
экономического спада

3

Жозеп Боррелль: Евросоюз готов к укреплению политической ассоциации и экономической интеграции с Молдовой

Об этом заявил верховный представитель ЕС по иностранным делам и политике безопасности, зампреда Европейской комиссии Жозеп Боррелль в ходе встречи в Брюсселе с президентом Молдовы Майей Санду.

Он приветствовал тот факт, что президент Молдовы в течение своего мандата будет уделять пристальное внимание проведению реформ, укреплению верховенства закона и борьбе с коррупцией, и заверил ее в полной поддержке ЕС в этом начинании, имеющем ключевое значение для обеспечения ощутимой жизненной пользы для молдавского народа.

Собеседники также обсудили внутренние события и необходимость решительных и эффективных шагов для восстановления доверия граждан Молдовы к государственным институтам, построения сильной и независимой судебной системы и обеспечения стабильности финансового и банковского секторов.

Что касается проблем, связанных с пандемией коронавируса, то Жозеп Боррелль напомнил о решительной солидарности ЕС с Молдовой. В дополнение к 108 млн евро, выделенным на поставку защитного оборудования, укрепление системы здравоохранения и поддержку социально-

экономического восстановления, Молдова уже получила экстренную макрофинансовую помощь от ЕС в 50 млн евро.

Жозеп Боррелль подчеркнул приверженность ЕС делу обеспечения доступности вакцин против пандемии коронавируса для всех и каждого, в том числе для непосредственных соседей ЕС. Кроме того,

по его словам, молдавские власти могут использовать дополнительную помощь ЕС, в частности через Всемирную организацию здравоохранения, для надлежащей подготовки к кампании вакцинации против коронавируса.

Стороны также обсудили ситуацию в Приднестровском регионе. Жозеп Боррелль подчеркнул при-

верженность ЕС урегулированию конфликта в рамках формата «5+2» и подтвердил свою неизменную поддержку суверенитета и территориальной целостности Молдовы в рамках признанных на международном уровне границ, в соответствии с заявлением Совета министров ОБСЕ в декабре 2020 г.

InfoMarket

ISSN 1857-1212

Курс валют
на 20.01.2021 г.

Валюта	Ставка	Курс
USD	1	17.2360
EUR	1	20.9444
UAH	1	0.6147
RON	1	4.2994
RUB	1	0.2326

CAPITAL Market

**ВНИМАНИЮ
АКЦИОНЕРНЫХ
ОБЩЕСТВ!**

Объявления и годовые отчеты эмитентов принимаются по адресу:

ziarulcm@gmail.com
тел.: 022 22-12-87;
факс: 022 22-05-03

**Подпишитесь
на электронную версию
Capital Market**

Подписавшись на электронную версию Capital Market, вы получите доступ к электронной версии газеты на период действия абонемента.

Чтобы подписаться на электронную версию газеты Capital Market, нужно позвонить в редакцию (022 221287), или отправить электронное письмо на email ziarulcm@gmail.com.

ВНИМАНИЮ КОМПАНИЙ – СУБЪЕКТОВ ПУБЛИЧНОГО ИНТЕРЕСА!

Оператор Официального механизма накопления информации IP Capital Market сообщает, что механизм накопления информации функционирует по электронному адресу: <http://eminent-msi.market.md>.

**Телефоны для справок:
022 221287, 022 229445**

Подпишись!

Подпишись на газету Capital Market в любом отделении «Poșta Moldovei» страны или у наших распространителей:

Moldpresa (022) 222221
Press Inform-Curier (022) 237187
“Ediții Periodice” (022) 233740

ПРИГЛАШАЕМ К СОТРУДНИЧЕСТВУ!

Периодическое издание «Capital Market» приглашает к сотрудничеству рекламодателей, рекламные агентства и агентов.

**Контактный телефон – 022 22 9445,
email – gt@capital.market.md**

Moldpresa®
Tu alegi, noi difuzăm!

Национальная комиссия по финансовому рынку

БЮЛЛЕТЕНЬ • 11 • 2020

РЫНОК КАПИТАЛА

ПЕРВИЧНЫЙ РЫНОК

В ноябре 2020 года в Реестре эмитентов ценных бумаг (РЭЦБ) зарегистрирована одна дополнительная эмиссия акций (Таблица №1) на общую сумму 0,19 млн леев, что на 35,49 млн леев или на 99,47% меньше, по сравнению с аналогичным периодом 2019 года (Диаграмма №1).

В январе – ноябре 2020 года осуществлено 12 эмиссий ценных бумаг на общую сумму 41,67 млн леев, что на 168,93 млн леев или на 80,21% меньше, по сравнению с аналогичным периодом 2019 года.

Динамика объема и количества эмиссий ценных бумаг в январе – ноябре 2016 – 2020 гг. отражена в Диаграмме №2 и Диаграмме №3.

СДЕЛКИ ОСУЩЕСТВЛЕННЫЕ НА ВТОРИЧНОМ РЫНКЕ

В ноябре 2020 года на вторичном рынке было осуществлено 163 сделки с корпоративными ценными бумагами на сумму 10,87 млн леев, в сделках участвовало 1,05 млн единиц ценных бумаг.

В январе – ноябре 2020 года на вторичном рынке осуществлено 4 622 сделки с корпоративными ценными бумагами на сумму 732,5 млн леев, в сделках участвовало 228,28 млн ценных бумаг, их объем снизился на 4 484,79 млн леев или на 85,96% по сравнению с аналогичным периодом предыдущего года (Таблица №2).

Доля сделок, зарегистрированных на вторичном рынке в ноябре 2020 года, по объему и количеству сделок отражена в Диаграмме №4 и Диаграмме №5.

СДЕЛКИ ОСУЩЕСТВЛЕННЫЕ НА РЕГУЛИРУЕМОМ РЫНКЕ

В ноябре 2020 года на регулируемом рынке осуществлено 19 сделок на общую сумму 3,8 млн леев, в сделках участвовало 27 854 ценных бумаг, из которых 17 – сделки купли-продажи на сумму 3,7 млн леев (97,37%) и две сделки по итогам публичных предложений на вторичном рынке на сумму 0,1 млн леев (2,63%).

СДЕЛКИ, ОСУЩЕСТВЛЕННЫЕ В РАМКАХ МНОГОСТОРОННЕЙ ТОРГОВОЙ СИСТЕМЫ (МТС)

В ноябре 2020 года в рамках МТС было зарегистрировано 10 сделок на сумму 1,44 млн леев, в сделках участвовало 310 993 ценных бумаг, из которых шесть – сделки купли-продажи на сумму 1,19 млн леев (82,64%) и четыре сделки по итогам аукционов по продаже единых пакетов на сумму 0,25 млн леев (17,36%).

СДЕЛКИ, ОСУЩЕСТВЛЕННЫЕ ВНЕ РЕГУЛИРУЕМОГО РЫНКА

Согласно отчетам, представленным субъектами, в ноябре 2020 года вне регулируемого рынка было осуществлено 134 сделки на сумму 5,63 млн леев, в сделках участвовало 0,71 млн единиц ценных бумаг.

В структуре сделок, осуществленных вне регулируемого рынка, наибольшая доля принадлежит сделкам купли-продажи на сумму 4,67 млн леев или 82,95%. Другие сделки (наследования, дарения, отчуждения или передачи казначейских акций эмитенту) составили 0,96 млн леев или 17,05% от объема сделок вне регулируемого рынка.

MD 2012, мун. Кишинёв, пр-т Штефана чел Маре, 77, тел. (373 22) 859 401; www.cnpf.md
Генеральное Управление институционального развития и внешних отношений: тел. (373 22) 859 430

Таблица №1 Эмиссии ценных бумаг, зарегистрированные в Реестре эмитентов ценных бумаг (РЭЦБ) в ноябре 2020 г.

Наименование эмитента	Код ISIN ценных бумаг	Сумма эмиссии, леев	Кол-во размещенных ценных бумаг, единиц	Номинальная стоимость, леев	Дата утверждения эмиссии
<i>Дополнительные эмиссии</i>					
"ELECTROTEHNICĂ" SA	MD14ELEC1000	187260	12484	15	17.11.20
Итого (без учета иностранных инвестиций)		187260			

Таблица №2 Показатели объемов сделок с корпоративными ценными бумагами, зарегистрированными в январе – ноябре 2019 – 2020 гг.

январь – ноябрь	Регулируемый рынок		Многосторонняя торговая система (МТС)		Вне регулируемого рынка или МТС		Всего вторичный рынок	
	единиц	млн леев	единиц	млн леев	единиц	млн леев	единиц	млн леев
2019	175	3269,05	43	2,22	5222	1946,02	5440	5217,29
2020	184	65,73	23	3,58	4415	663,19	4622	732,5

Диаграмма №1 Объем эмиссий ценных бумаг в ноябре 2016 – 2020 гг.

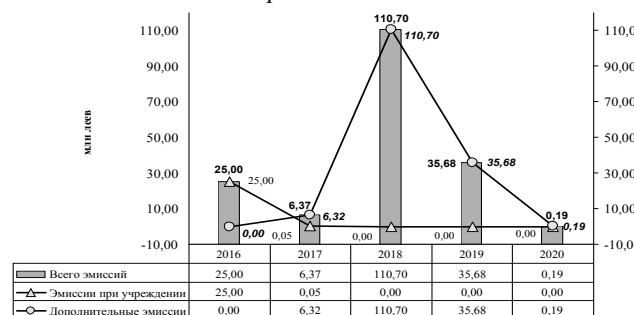

Диаграмма №2 Объем эмиссий ценных бумаг в январе – ноябре 2016 – 2020 гг.

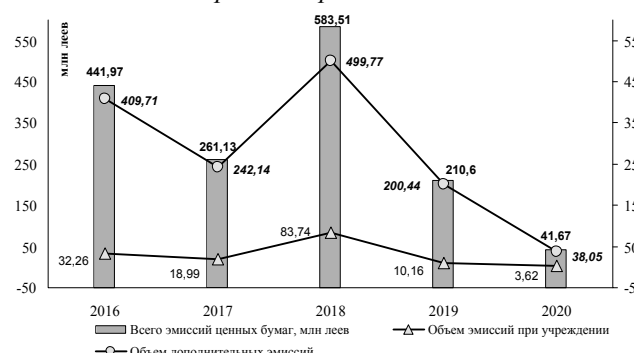

Диаграмма №3 Количество эмиссий ценных бумаг в январе – ноябре 2016 – 2020 гг.

Диаграмма №4 Структура сделок на вторичном рынке, ноябрь 2020 г. (по объему сделок)

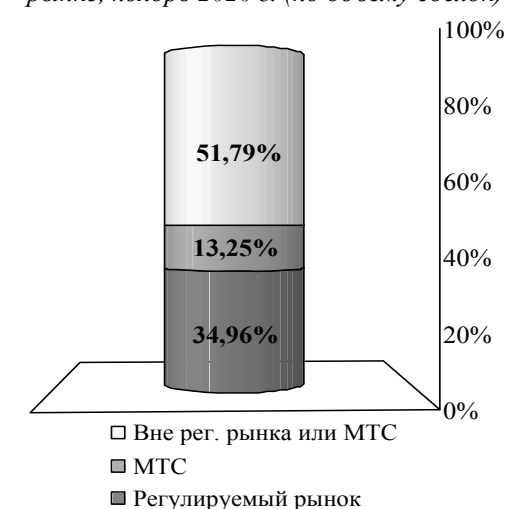
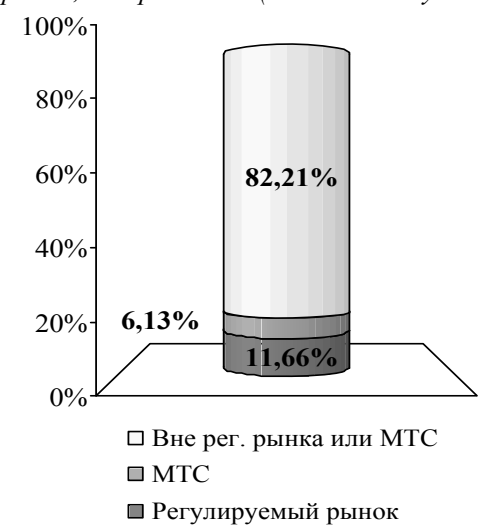

Диаграмма №5 Структура сделок на вторичном рынке, ноябрь 2020 г. (по количеству сделок)

Уровень жизни некоторых категорий населения может упасть

Люди, у которых есть опыт анализа состояния национальной экономики, понимают, что за статистикой, цифрами и таблицами стоят жизни конкретных людей. Качество жизни может быть разным – у кого-то она обеспеченная, а у кого-то нет. А еще это дороги, превратившиеся в болото, разрушенные тротуары и многое другое, что отражается на показателях уровня жизни сел, райцентров, городов и всей Молдовы.

Анализ уровня жизни населения проводится из года в год, и каждый раз это попытка увидеть, как влияет политика государства на жизнь людей, каковы последствия решений правительства для каждого отдельного хозяйства.

Анализ этого года отличается не только показателями, но и

особенной ситуацией, которая повлияла на результаты.

Конечно, речь вновь идет о пандемии COVID-19. Нас интересует, насколько глубоко проник вирус в дома и жизни людей, как отразился на их благосостоянии.

Прежде чем «измерить температуру тела», надо проверить состояние духа.

Опрос показал, что почти в 40% хозяйств за этот период по крайней мере один член семьи испытывал состояние депрессии, стресса, тревоги. Все это

стало следствием неуверенности в будущем, после того как остановилась работа предприятий, закрылись фирмы, опустели кошельки, дети перешли

на онлайн-обучение. Казалось, жизнь приобрела только черноту, и конца этому не видно.

Многие семьи оказались зависимы исключительно от денежных переводов из России или европейских стран. Введенные в результате кризиса запреты привели к тому, что примерно в 10% семьях Молдовы кто-то вернулся из-за рубежа домой, то есть эти десять процентов лишились денег и вынуждены искать другой источник существования. И это в то время, когда предложение на рынке труда резко упало.

К этой категории людей добавляются еще 60% тех, кто намеревался, но не смог выехать за рубеж по разным причинам. Они тоже вынуждены искать работу здесь.

По данным Национального бюро статистики, речь идет о

Цены выросли всего на 0,39% на фоне экономического спада

Молдова завершила 2020 год с низкими экономическими показателями из-за пандемии коронавируса и снижения потребления населения. Инфляция в декабре прошлого года составила 0,39%. Это самый низкий показатель в истории Молдовы.

По данным Национального бюро статистики, в декабре 2020 года динамика была обусловлена снижением темпов роста цен на продукты питания на 1,66%, непродовольственных товаров – на 0,49% и услуги населению – на 0,30%. По сравнению с ноябрем, цены в декабре выросли на 0,32%.

В декабре 2020 г., по сравнению с декабрем 2019 г., среди продуктов питания большего всего выросли цены на: бобовые – на 22,5%, подсолнечное масло – на 18,81%, куриные яйца – на 12,25%, крупы – на 10,2%, пшеничную муку – на 7,1%, макаронные изделия – на 6,8%, шоколад и шоколадные конфеты – на 6,7%, семечковые садовые фрукты – на 6,4%, рис – на 5,8%, фрукты – 4,77%, сахар – на 4,54%, молоко и молочные продукты – на 4,32%, хлеб – на 3,54%.

В то же время в декабре 2020 г., по сравнению с декабрем 2019 г., подешевел ряд продуктов питания, при этом более существенное снижение цен было отмечено на: картофель – на 39,7%, лук – на 33%, капусту – на 29,2%, косточковые садовые фрукты – на 23,7%, садовые ягоды – на 17,9%, чеснок – на 15,2%, морковь – на 13,7%. Мясо и мясные изделия и консервы подешевели на 1,09%.

Что касается непродовольственных товаров, то в декабре 2020 года, по сравнению с ноябрем того же года, был отмечен выраженный рост цен (на 3,0%) на сжиженный газ в баллонах, горючее, медикаменты, медицинское оборудование, телевизоры, автомобили, сигареты.

Кроме того, за этот период снизились цены на уголь, холодильники, электроплиты, фотоаппараты, бытовую химию, галантерейные товары, обувь, спорттовары – на 2,0%.

Выросли цены в декабре на обязательное автострахование – на 14,9%, туристические услуги за пределами страны – на 4,2%, пассажирские авиаперевозки – на 1,9%, гостиничные услуги – 1,7%, аренду жилых помещений – на 0,8%.

ЭКОНОМИКА РЕЗКО ЗАМЕДЛИЛА ХОД

«Похожий уровень был отмечен в 2009 году, тоже кризисом, когда цены выросли на 0,4%, как и в 2020 году. Как ни странно, небольшой рост цен – это не всегда хорошо. Для потребителей это хорошо, а для экономических агентов это означает падение продаж, что может привести к роковому исходу. Сюда же добавляется высокий уровень импорта, наводнившего рынок из-за сильного лея по отношению к региональным валютам», – отметил экономист IDIS Viitorul Вячеслав Ионицэ.

росте уровня бедности, хотя есть и разница в суммах упущенного дохода.

В семьях, где по крайней мере один член семьи вернулся из-за границы после потери работы, расходы на одного человека примерно на 17% стали меньше, по сравнению с семьями, члены которых продолжают работать за пределами страны. Снизилась на 6,6% расходы семей, у членов которых наблюдается состояние депрессии, стресса и тревоги.

Некоторые семьи снизили расходы на продукты питания. В начале пандемии к такому решению пришли 12% хозяйств, но к концу первого квартала около 20% выбрали этот путь. Другие решили отложить платежи по некоторым счетам или оплачивать их частично.

Одна из причин сокращения расходов на питание заключается в том, что в Молдове доля расходов на продукты питания

Инфляция отражается на снижении покупательной способности населения и перераспределении доходов. Более того, это стимулирует потребление, а не сбережение, то есть инфляция выгодна дебиторам (если кредит в национальной валюте), так как процентные ставки испытывают влияние инфляции. В Молдове рост цен – болезненный вопрос, так как рынок страны зависит от импорта – энергоресурсов, продуктов питания и непродовольственных товаров.

В результате пандемии экспорт и импорт снизились за 12 месяцев на 11,5% (до 2,3 млрд долларов США) и соответственно на 8,6% (до 4,8 млрд долларов США). На фоне кризиса отмечено снижение экспорта товаров по причине сокращения производства.

Объем молдавского экспорта в январе – ноябре 2020 г. составил \$2 млрд 266,9 млн, сократившись на 11,5% в сравнении с тем же периодом 2019 года.

Экспорт молдавских товаров за 11 месяцев 2020 г. составил 1 млрд 744,2 млн долларов США (76,9% от общего объема), уменьшившись на 4,4% в сравнении с аналогичным периодом предыдущего года. В то же время реэкспорт товаров в январе – ноябре 2020 г. составил 522,8 млн долларов США (23,1% от общего объема), что на 28,9% меньше показателя того же периода 2019 г. При этом реэкспорт товаров после переработки (одежда, обувь, части обуви, кресла, электропроводка и кабель, другая продукция для автомобильной промышленности, очищенные орехи, стулья и другая мебель, чемоданы, текстильная продукция, игрушки и т. д.) составил 16,8% в общем объеме экспорта, а классический реэкспорт иностранных товаров (лекарства, сигареты, винные дистилляты, виски, джин, водка, ликеры, пиво, топливо, ткани, трикотажные изделия, эфирные масла, парфюмерно-косметические изделия, транспортные средства, мебель и т. д.) – 6,3%.

По данным НБС, для экспорта товаров за границу в указанный период чаще всего использовался автотранспорт – 88,3% от общего объема, за ним следует морской транспорт – 7%, железнодорожный – 2,8%, воздушный – 1,9%. В целом молдавский экспорт в страны Евросоюза в январе – ноябре 2020 года, в сравнении с тем же периодом 2019 года, уменьшился на 7,1% – до 1 млрд 520,5 млн долларов США, в страны СНГ – сократился на 15,9%, до 340 млн долларов США, а в другие страны – снизился на 21,8%, до 406,5 млн долларов США. Доля стран ЕС в общем объеме молдавского экс-

исключительно высока в общем объеме расходов.

Согласно исследованию, в Молдове на еду расходуется чуть менее 40% доходов, на алкоголь и табачные изделия – 1,8%, на рестораны, кафе и отели – 2,6%, на культурно-развлекательные мероприятия – 2,8%.

Правда, и за Прутом много тратят на еду – 32,5% доходов, но нам от этого не легче. Вывод не в том, что молдаване едят в 5-6 раз больше голландцев или датчан, или что цены на продукты питания сильно разнятся. Просто доходы там гораздо выше, чем в Молдове. Хлеб за десять леев при зарплате в сто леев означает расход в 10% от зарплаты, но тот же хлеб при зарплате в тысячу леев – это уже всего лишь процент. Количество продуктов не меняется, но денег в кошелек стало меньше.

Расширение критериев, по которым формируются категории семей, подпадающих под такой

анализ, может привести к большей ясности в вопросе о причинах роста и падения доходов. Например, исследователи из Бухареста внесли в категории семей, испытывающих проблемы с доходами, семьи, во главе которых стоят женщины (44,6%) или лица в возрасте старше 65 лет (40,3%), а также семьи из двух взрослых и трех и более детей на содержании (50,3%). Кроме того, в такой ситуации находятся 69% семей, где глава семьи временно безработный, и 48,3% семей, во главе которых – работники сельского хозяйства.

Так или иначе, анализ ясно показал, что многие семьи вынуждены вести другой образ жизни, отличающийся от того, который они вели до кризиса. Также это говорит о том, что требуется изменить социальную политику, с тем чтобы постоянно контролировать уровень жизни людей из этой зоны общества.

Константин ОЛТЯНУ

порта за указанный период увеличилась с 63,92 до 67,07%, доля стран СНГ – уменьшилась с 15,79 до 15%, а доля других стран – сократилась с 20,29 до 17,93%. В январе – ноябре 2020 года основными странами назначения молдавского экспорта были: Румыния (28,4% от общего объема молдавского экспорта), Германия (9,2%), Россия (8,7%), Италия (8,6%), Турция (6,6%), Польша (4,4%).

В структуре экспорта с января по ноябрь 2020 г. около 90,3% от общего объема молдавского экспорта пришлось в целом на шесть товарных групп: машины и оборудование для транспорта (23%); продукты питания и живые животные (21,6%); разные промышленные товары (20,7%); пищевое сырье (10,5%); напитки и табак (7,5%); промышленные товары (7%).

Что касается импорта, то в январе – ноябре 2020 года, в сравнении с тем же периодом 2019 года, он сократился на 8,6%, составив 4 млрд 848,6 млн долларов США.

Большинство товаров было ввезено в страну автотранспортом – 87,7% от общего объема. На железнодорожный транспорт пришлось 4,6% от общего объема импорта, воздушный транспорт – 2,3%, морской транспорт – 1,5%, автомобильный импорт – 0,6%, почтовые отправления – 0,2%, а на долю фиксированных транспортных установок (газопроводы, электросети) – 3,1% от общего объема импорта. В частности, объем импорта в Молдову продукции из стран ЕС за 11 месяцев 2020 года, в сравнении с тем же периодом 2019 года, уменьшился на 14,1% – до 2 млрд 222,7 млн долларов США, из стран СНГ – снизился на 7,4%, до 1 млрд 182,8 млн долларов США.

Ввоз товаров из других стран увеличился на 0,5% – до 1 млрд 443,1 млн долларов США. Доля стран ЕС в общем объеме молдавского импорта сократилась с 48,82 до 45,84%, доля стран СНГ – увеличилась с 24,10 до 24,39%, а доля других государств – повысилась с 27,08 до 29,76%. Среди стран, на долю которых пришлись наибольшие объемы молдавского импорта за 11 месяцев 2020 года, – Китай (11,8% от общего объема импорта), Румыния (11,7%), Россия (10,9%), Украина (9,9%), Германия (8,4%), Турция (7%), Италия (6,4%), Польша (4%).

НИЗКАЯ ИНФЛЯЦИЯ СНИЖАЕТ РАСХОДЫ НА ЭНЕРГИЮ

В результате кризиса, вызванного пандемией коронавируса, цены на энергоресурсы в мире сильно упали. Нефть весной достигла самой низкой отметки за последние 25 лет. Республика Молдова потратит на импорт энергоресурсов менее 650 млрд долларов США в этом году (исторический максимум – 1,2 млрд долларов США в 2011-2014 годах).

Низкая инфляция отразится на индексации пенсий в этом году. Скорее всего, рост пенсий будет самым незначительным за всю историю страны.

Эдуард ЛУПУ

В рамках программы «Кредитование молодежи» профинансировано 272 бенефициара на 167 млн леев

В рамках программы «Кредитование молодежи», запущенной Министерством финансов в 2019 г., в общей сложности профинансировано 272 предприятия молодых предпринимателей на 166,8 млн леев.

Как сообщает «ИНФОТАГ» со ссылкой на данные Минфина, программа действует во всех районах страны и реализуется через дочерние компании восьми банков, которые берут на себя все риски, связанные с операциями по перекредитованию. При этом ставки в рамках программы неуклонно снижаются, как для банков-участников, так и для заемщиков. В настоящее время для конечных получателей субкредитов по программе они составляют 4,35% годовых, что почти на 4 п. п. меньше, чем средние ставки по коммерческим кредитам в банковском секторе.

На 2021 г. средства программы пополнились еще на 80 млн леев за счет внешних государственных займов, администрируемых Офисом по управлению программами внешней помощи.

Средняя сумма субпроекта, представленного молодым бенефициаром в рамках программы, составила порядка 610 тыс. леев, а средний срок погашения субкредитов – четыре года. На средства займов бенефициары купили 60 единиц сельскохозяйственного оборудования, 99 тракторов, 12 комбайнов, 11 холодильников, восемь оросительных систем, пять теплиц, а также удобрения и средства защиты, транспортные средства.

Целью программы является поддержка молодых предпринимателей в первоначальной капитализации и развитии бизнеса, в создании новых рабочих мест с учетом необходимости оказания дополнительной поддержки за счет снижения процентных ставок по кредитам, полученным через коммерческие банки.

Наиболее активно поддерживают и продвигают программу Moldova Agroindbank, Mobiasbanca – OTP Group, Fincombank.

Как ранее сообщал «ИНФОТАГ», бенефициарами программы могут стать физические или юридические лица в возрасте от 18 до 35 лет, которым принадлежит не менее 75% собственности компании. Максимальная сумма кредита – 1,5 млн леев.

ТЕЛЕФОН ДОВЕРИЯ

Телефон доверия был создан в целях более эффективного сотрудничества с гражданским обществом по предупреждению нарушений и служебных злоупотреблений, уже допущенных или допускаемых сотрудниками Национальной комиссии по финансовому рынку, а также профучастниками, работающими на рынке ценных бумаг, страхования, микрокредитования и коллективных инвестиций.

Телефон доверия: (+373 22) 859-405. E-mail: info@cnpf.md

CAPITAL Market

Периодическое издание НКФР

Индекс подписки: Moldpresa: 67770. Poșta Moldovei: PM21700

Издатель: Instituția Publică Ediția Periodică CAPITAL MARKET

Регистрационный №: 1003600114204, 27 октября 2003 года

Учредитель: Национальная Комиссия по финансовому рынку

Главный редактор: Геннадий ТУДОРЯНУ

Тел.: /373 22/ 229-445

Заместитель главного редактора: Лилия АЛКАЗЭ

Прием объявлений и отчетов: ziarulcm@gmail.com

Тел.: /373 22/ 22-12-87, 22-77-58

Факс: /373 22/ 22-05-03

Адрес: ул. Василе Александри, 115.

(угол бул. Штефан чел Маре)

Cod IBAN: MD69VI00022249111050MDL

BC "Victoriabank", SA., fil.11, Chișinău,

BIC VICBMD2X883.

В номере использованы материалы информационных агентств "Moldpres" и "InfoMarket".

Статьи, помеченные знаком , публикуются на правах рекламы.

Каждый материал, опубликованный на страницах "Capital Market", отражает точку зрения его автора,

которая может не совпадать с точкой зрения редакции. Перепечатка текстов и фотоснимков разрешается только с письменного согласия издания.